

Erfinpassingsplan  
Kanaaldijk West 39 Schalkhaar

## Colofon

Erfinpassingsplan  
Kanaaldijk West 39 Schalkhaar

Uitgevoerd door:  
Natuurbank Overijssel  
Correspondentieadres:  
Aladnaweg 18  
7122 RR Aalten

BTW-ID: NL001388212B56  
E: [info@natuurbankoverijssel.nl](mailto:info@natuurbankoverijssel.nl)  
Tel: 0543-451142 / 0614-435700



Opdrachtgever: Locis Adviseurs

Projectnummer en versie: 4209A versie 1.0	Status: Definitief
Ligging plangebied: Kanaaldijk West 39 Schalkhaar	Rapportdatum: 19-01-2023
Auteur: Ing. P. Leemreise	

# Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1	Inleiding.....	3
1.1	Aanleiding.....	3
1.2	Voorgenomen initiatief .....	3
Hoofdstuk 2	Plangebied .....	4
2.1	Situering van het plangebied .....	4
2.2	Beschrijving van het plangebied.....	4
2.3	Landschap.....	6
Hoofdstuk 3	Het ontwerp.....	8
3.1	Doelstelling.....	8
3.2	Uitgangspunten .....	8
3.3	Kansen voor versterking van het erf .....	8
3.4	Het ontwerp .....	9
Hoofdstuk 4	Inrichting en beheer .....	11
4.1	Inrichtingsmaatregelen .....	11
4.2	Beheer .....	12

## HOOFDSTUK 1 INLEIDING

### 1.1 Aanleiding

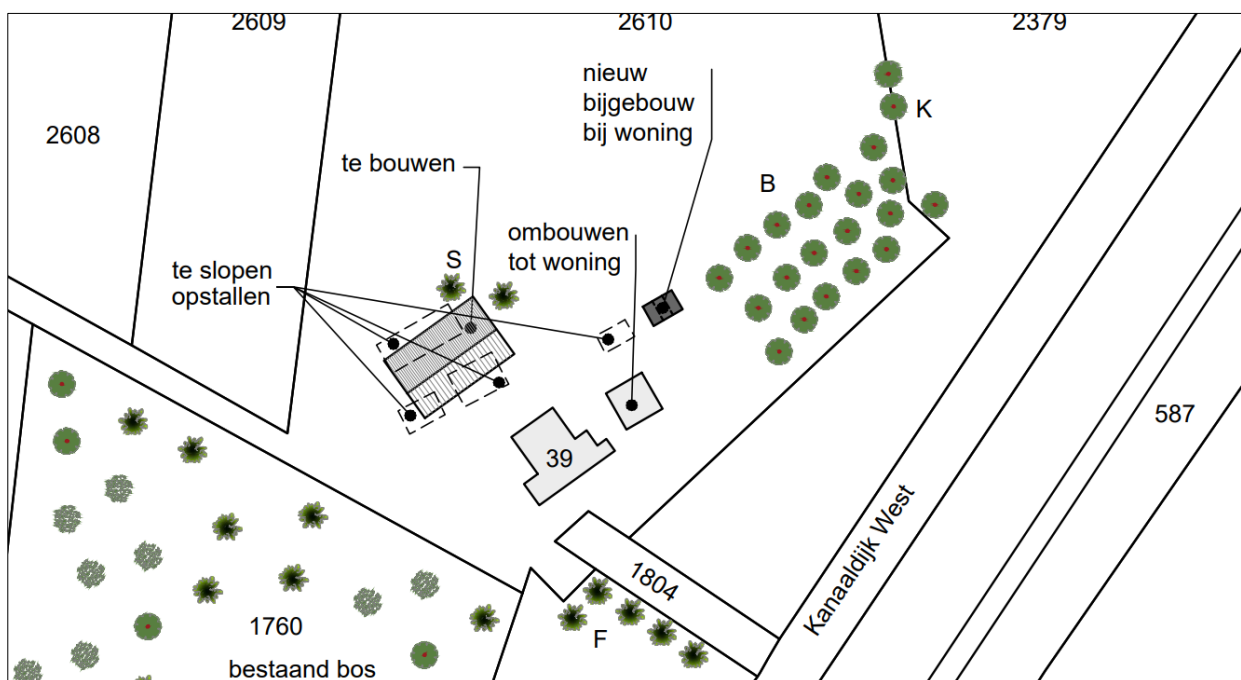
Er zijn plannen om een nieuwe schuur te realiseren op het erf aan Kanaaldijk 39 te Schalkhaar. Tevens wordt een bestaande schuur intern verbouwd tot woning en komt hier een bijgebouw bij. De gemeente Deventer verlangt van initiatiefnemer een plan voor landschappelijke inpassing van het nieuwe erf.

In voorliggend rapport wordt een voorstel voor landschappelijke inpassing van het nieuwe erf en versterking van het landschap gepresenteerd. Bij het opstellen van een plan voor landschappelijke inpassing en versterking van het landschap wordt gekeken naar het omringende landschapstype, de in het plangebied en de omringende gronden aanwezige beplanting, aanwezige landschapselementen, zoals houtsingels en sloten en naar de functie van het plangebied.

Het plan voor landschappelijke inpassing wordt uitgebeeld op een tekening. In het rapport wordt ingegaan op de keuzes voor type beplanting en de toegepaste soorten. Het plan wordt afgesloten met concrete aanwijzingen voor de aanleg en het beheer om tot het wenselijke eindbeeld te komen.

### 1.2 Voorgenomen initiatief

Het voornemen bestaat om de oude schuur ten oosten van de boerderij (intern) te verbouwen tot woning en hierbij een nieuw bijgebouw te realiseren. Tevens wordt een nieuwe schuur op het erf gebouwd. Om de nieuwe schuur te bouwen dienen drie schuren gesloopt te worden. De nieuwe schuur wordt gebouwd op de slooplocatie van de schuren. Op onderstaande afbeelding wordt het nieuwe erf weergegeven.

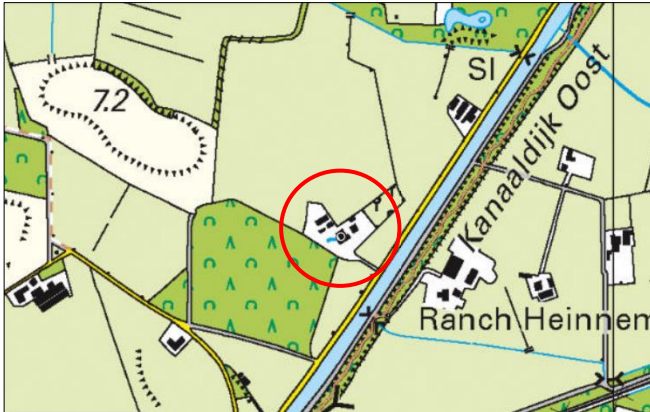


Verbeelding van het wenselijke eindbeeld (bron: Locis Adviseurs).

## HOOFDSTUK 2 PLANGEBIED

### 2.1 Situering van het plangebied

Het plangebied is gesitueerd aan de Kanaaldijk West 39 te Schalkhaar, gemeente Deventer. Het ligt circa 4,5 kilometer ten noorden van de woonkern Schalkhaar en wordt omgeven door bos- en landelijk gebied. Op onderstaande afbeelding wordt de globale ligging van het plangebied weergegeven op een topografische kaart.



Globale ligging van het plangebied. De ligging van het plangebied wordt met de rode cirkel aangeduid (bron: kadaster.nl).

### 2.2 Beschrijving van het plangebied

Het plangebied vormt een agrarisch erf, op enige afstand van de Kanaaldijk West. Het grenst aan de zuidzijde aan een gemengd bos en wordt aan de andere zijden omgeven door agrarisch cultuurland. Het erf wordt aan de zuidzijde, via een eigen erftoegangsweg ontsloten op de Kanaaldijk West. Vanaf de Kanaaldijk West heeft men zicht op het erf. Rondom de boerderij ligt een fraaie siertuin, welke aan de oostzijde over gaat in een hoogstam fruitbomen. Langs de erftoegangsweg en de voorzijde van het erf staat een beuken scheerhaag en aan de voorzijde van de boerderij staan enkele loofbomen, waaronder drie linden en een walnotenboom. Ten zuiden van de erftoegangsweg staan vier hoogstam fruitboom, welke nog voorzien zijn van een boompaal. Aan de achterzijde ontbreekt erfbepanting, maar deze zijde van het erf is niet zichtbaar vanaf de openbare weg.

Hieronder een luchtfoto van het erf en enkele aanzichten op het erf vanaf de Kanaaldijk West.



Luchtfoto van het erf (bron luchtfoto: ruimtelijkeplannen.nl).



Aanzicht op het erf vanaf Kanaaldijk West, in noordelijke richting.



Aanzicht op het erf vanaf Kanaaldijk West, in westelijke richting.



*Detailfoto van de te verbouwen schuur (rechts op de foto).*

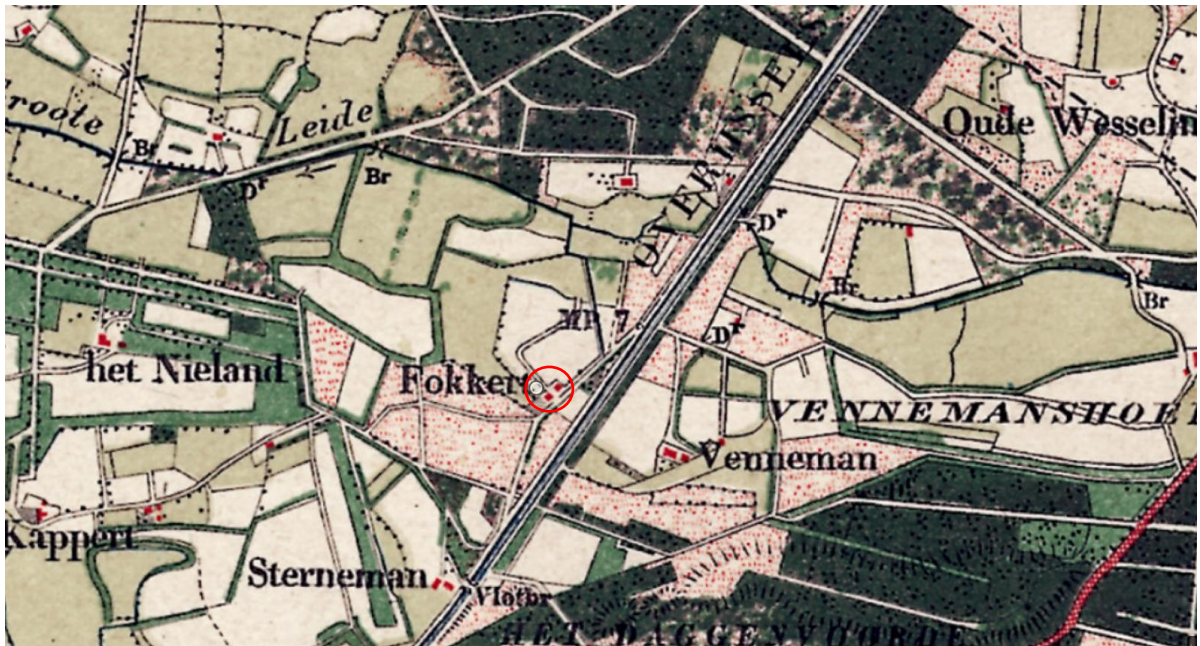


*Aanzicht op het erf vanaf Kanaaldijk West, in zuidwestelijke richting.*

### 2.3 Landschap

Het landschap rondom het plangebied staat grotendeels uit kampenlandschap, afgewisseld met stukken jong heideontginningslandschap. Het erf vormt een oude bouwplaats, welke op de topografische kaart van 1900 reeds vermeld wordt. Het kampenlandschap kenmerkt zich door verspreid in het landschap liggende boerderijen, gelegen tussen kleine agrarische percelen, welke deels uit graslanden en deels uit akkers (de essen oftewel kampen genoemd) bestaan. Gezien de historische topografische kaart (zie onder), lagen ten noorden van erf enkele akkers, welke overgingen in hooilanden. Zowel hooilanden als akkers hadden vroeger kavelgrensbeplanting, welke het vee binnen het perceel moesten houden of juist moesten voorkomen dat vee de akker betrad. Deze beplanting bestond veelal uit struweelhagen of houtsingels. Veel kavelgrensbeplanting, zoals singels, houtwallen en struweelhagen zijn verdwenen tijdens ruilverkaveling(en), uitgevoerd in de vorige eeuw.

Op onderstaande uitsnede van de historische topografische kaart, wordt het erf aangeduid met een rode cirkel.



Ligging van het plangebied op de topografische kaart. De ligging van het plangebied wordt met de rode cirkel aangeduid.



## HOOFDSTUK 3 HET ONTWERP

### 3.1 Doelstelling

Het doel van een plan voor landschappelijke inpassing is het in harmonie met het omringende landschap inpassen van het erf. Dat wil niet zeggen dat alle bebouwing verstopt moet worden achter een 'groene muur' van beplanting. Bebouwing mag juist zichtbaar en beleefbaar zijn, maar beplanting kan wel bijdragen aan het wegnemen van zicht op minder fraaie elementen, zoals mestilo's, betonnen keerwanden van kuilvoerplaten of grote, eentonige stallen voor de intensieve veehouderij.

### 3.2 Uitgangspunten

Uitgangspunt voor het opstellen van een erfinpassingsplan is behoud van zo veel mogelijk bestaande beplanting. Voorwaarde is wel dat het streekeigen beplantingsvormen zijn, passend in het landschap, en bestaat uit inheemse beplanting (geen conifeer, laurier, duindoorn, naaldbomen). Passende beplantingsvormen in dit landschap zijn solitaire loofbomen, houtsingels/-wallen, hoogstam fruitbomen, struweelhagen, scheerheggen en loofbosjes.

### 3.3 Kansen voor versterking van het erf

#### *Reeds aanwezige beplanting*

Het erf ligt reeds fraai ingepast in het landschap. De scheerhaag aan de voorzijde vormt een mooie omzoming van het erf, en de reeds aangeplante bomen vormen een fraai aanzicht op het erf. Uiteraard moeten de jonge bomen tijd krijgen om uit te groeien tot volwassen bomen om beeldbepalender te worden, maar dat is een kwestie van tijd. In de afgelopen jaren is een kikkerpoel aangelegd ten noorden van erf, is een boomgaard aangelegd met 21 hoogstamfruitbomen ten oosten van het erf, zijn vier fruitbomen geplant langs de erftoegangsweg, is de laanbeplanting langs de Kanaaldijk West versterkt door de aanplant van drie zomereiken en zijn verschillende solitaire loofbomen op het erf geplant.



*Aanzicht op de hoogstam boomgaard.*

#### *Kansen voor versterking van het erf*

Nieuwe aanplant dient een middel te zijn om tot een fraaie landschappelijke inpassing van het erf te komen. Gelet op de bestaande beplanting, kan geconcludeerd worden dat er geen aanleiding is, deze verder te versterken door middel van de aanplant van bomen, struiken of scheerhagen.

Aan de achterzijde ontbreekt erfbeplanting. Nieuwe beplanting kan op die plek een bijdrage leveren aan de landschappelijke inpassing. Geadviseerd wordt enkele solitaire loofbomen te planten. Deze kunnen, indien eenmaal volwassen, een visuele versterking vormen van het erf, gezien vanaf de Kanaaldijk West.

Tussen het bos en de schuren, aan de westzijde van het erf, vindt buitenopslag plaats. Deze verdwijnt in de toekomst. De ondergrond kan ingezaaid worden met een bloem- en kruidenrijk grasmengsel.

#### *Kansen voor versterking van het landschap*

In de afgelopen decennia, is het omringende agrarische cultuurlandschap steeds grootschaliger en opener geworden, veelal als gevolg van ruilverkaveling. Door kavelgrensbeplanting aan te leggen, kan deze openheid verminderen. Geadviseerd wordt enkele knotbomen te planten langs bestaande kavelgrenzen, in het bijzonder langs kavelgrenzen met een sloot. Ten noorden van het erf ligt een sloot tussen twee kavels.

### 3.4 Het ontwerp

Het ontwerp voor erfinpassing en versterking van het landschap voorziet in de volgende elementen:

- Aanplant solitaire loofbomen aan de achterzijde van het erf;
- Aanplant knotbomen langs perceelsrand ten noorden van het erf;
- De plek waar buitenopslag plaats vond, wordt ingezaaid met een bloemrijk gras- en kruidenmengsel.

Op onderstaande afbeelding wordt het voorstel voor landschappelijke inpassing van het erf gepresenteerd.



Voorstel voor landschappelijke inpassing van het erf.

Op onderstaande afbeelding wordt een voorstel voor versterking van het landschap gepresenteerd.



Vorstel voor landschapsversterking.

## HOOFDSTUK 4 INRICHTING EN BEHEER

### 4.1 Inrichtingsmaatregelen

#### 1. Aanleg solitaire bomen (aangeduid als nummer 8 op de kaart 'erfversterking')

Er worden twee solitaire loofbomen geplant. Daarbij is keuze uit zomereik, linde (zomer-, winter- of Hollandse linde), walnoot of ruwe iep. De bomen worden voorzien van twee boompalen met boomband. De minimale omtrek van de bomen is 14-16 cm op 1,5 m hoogte.



*Jonge boom, voorzien van twee boompalen en boomband.*

#### 2. Knotbomen (aangeduid als nummer 2 op de kaart 'landschapsversterking')

Er worden dertien knotbomen geplant. Er kan gekozen worden tussen knotwilg, knotels of knotes. Er worden als knotboom gekweekte bomen gebruikt, of er worden staken gebruikt van lokaal geknotte wilgen. Staken hoeven niet ondersteund te worden door een boompaal.



*Voorbeeld van wilgenstaken die geschikt zijn om als knotwilg geplant te worden.*

#### 3. Bloem- en faunarijk grasland

Aan de westzijde van het erf, op de plek waar nu nog buitenopslag plaats vindt, wordt bloem- en faunarijk grasland ontwikkeld. Dat gebeurt door de opslag te verwijderen en de ondergrond te vrez en in te zaaien met een passend gras-/kruidenmengsel<sup>1</sup> voor de grondslag ter plekke.

---

<sup>1</sup> [www.cruydhoeck.nl](http://www.cruydhoeck.nl)

## 4.2 Beheer

### *Solitaire bomen*

Solitaire bomen behoeven geen specifiek beheer. Indien laag hangende takken hinder of schade veroorzaken, kan de boom opgekroond worden. Om de vorm van de boom zo origineel te houden, dient dit met enige terughoudendheid te gebeuren.

### *Knotbomen*

Knotbomen moeten periodiek geknot worden; doorgaans iedere 5-8 jaar.

### *Bloem- en faunarijk grasland*

Het bloem- en faunarijk grasland wordt beheerd als hooiland. Dat betekent dat het na 15 juni wordt gemaaid, waarbij het maaisel wordt afgevoerd. Afhankelijk van de bijgroei, mag het nogmaals gemaaid worden in september-oktober. Jaarlijks blijft 25% van de oppervlakte staan, zodat insecten kunnen overwinteren in stengels. Dit deel rouleert, zodat alle vegetatie drie keer in vier jaar wordt gemaaid. Bemesting is niet toegestaan.

## Bijlagen

1. Inrichtingsschets erf
2. Inrichtingsschets landschap

## Erfinrichtingsplan Kanaaldijk West 39 Schalkhaar

- ① Bestaande woning
- ② Bestaande beplanting (bomen/bos)
- ③ Bestaande beplanting (hoogstam fruitbomen)
- ④ Bestaande beplanting (scheerhaag)
- ⑤ Bestaande beplanting (struweelhaag)
- ⑥ Nieuwe woning
- ⑦ Nieuw bijgebouw/schuur
- ⑧ Solitaire boom; twee stuks (nieuw)
- ⑨ Erfverharding (klinkers)
- ⑩ Plek van buitenopslag wordt ingezaaid met bloem- en kruidenrijk grasmengsel
- ⑪ Bloem- en faunairijk grasland

auteur: P.Leemreise  
versie 1.0  
datum: 19-1-2023  
project: Kanaaldijk West 39 Schalkhaar  
Status: Definitief





## Landschapsversterking Kanaaldijk West 39 Schalkhaar

- ① Poel (bestaand)
- ② Knotwilg; 13 stuks (nieuw)
- ③ Erf Kanaaldijk West 39
- ④ Kavelgrenssloot (bestaand)

auteur: P.Leenreize  
versie 1.0  
datum: 9-9-2022  
project: Thijsweg 3-3a Aalten  
Status: concept